

Słownik

skrótów

i terminów

branży

motoryzacyjnej

Opracował:
Bogusław Łabiński
nauczyciel ZSSiL Nr 1

Słownik skrótów i terminów branży motoryzacyjnej

Opracował: Bogusław Łabiński

Spis treści

A.....	2
B.....	6
C.....	7
D.....	9
E.....	11
F.....	13
G.....	13
H.....	14
I.....	15
J.....	17
L.....	17
N.....	19
P.....	21
Q.....	23
R.....	24
S.....	25
T.....	29
U.....	32
V.....	33
W.....	35
X.....	36
Y.....	36
Z.....	36
1.....	37
2.....	37
4.....	37
8.....	38

A

AAP (ang. Auxiliary Acceleration Pump)

Dodatkowa pompa przyspieszenia.

AAR (ang. Automatic Air Recirculation)

Automatyczne przewietrzanie wnętrza.

AAS (ang. Auto Adjusting Suspension)

Automatyczna regulacja zawieszenia.

AB (ang. Airbag)

Poduszka powietrzna.

ABC (ang. Active Body Control)

Aktywna regulacja zawieszenia. Zmniejsza przechył pojazdu podczas jazdy na zakrętach, niweluje efekt nurkowania podczas gwałtownego hamowania i eliminuje drgania pojazdu na nierównościach.

ABD (ang. Automatic Blocking of Differential)

Automatyczne blokowanie mechanizmu różnicowego.

ABS (ang. Antilock Brake System)

Układ zapobiegający blokowaniu kół podczas hamowania.

ABS (ang. Anti-Lock Braking System, niem. Antiblockiersystem)

Układ stosowany w pojazdach mechanicznych zapobiegający blokowaniu się kół podczas hamowania.

A/C (ang. Air Conditioning)

Klimatyzacja.

A/C- Request

Włącznik klimatyzacji.

ACC (ang. Adaptive Cruise Control)

Radarowy system utrzymania właściwej odległości o pojazdu jadącego z przodu i bezpiecznej prędkości w zależności od natężenia ruchu.

ACC (ang. Air Conditioning Clutch)

Sprzęgło klimatyzacji.

ACL (ang. Air Cleaner)

Filtr powietrza.

ACR (ang. Automatic Code Reader)

Automatyczny przyrząd diagnostyczny umożliwiający odczytanie kodów usterek ze sterownika samochodowego.

ACS (ang. Automatic Crash System)

Automatyczny system kolizyjny ostrzegający przed pojazdem nadjeżdżającym z przeciwka.

ACT (ang. Air Charge Temperature sensor)

Czujnik temperatury powietrza dolotowego.

A/D (ang. Auto Drive)

System utrzymujący stałą prędkość.

ADAM (ang. Advanced Dynamic Aid Mechanism)

Mechaniczny system asystenta hamowania awaryjnego.

ADB (ang. Automatic Differential Break)

System automatycznej blokady mechanizmu różnicowego. Stosowany jest także skrót ABD (ang. Automatic Blocking of Differential).

ADS (ang. Adaptive Damping System)

System dostosowujący sztywność zawieszenia do warunków aktualnie panujących na drodze - stanu nawierzchni. System zmienia parametry niezależnie dla każdego z kół pojazdu w celu zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa jazdy.

AFA (ang. Auto Fuel Adjust)

Automatyczna regulacja paliwa.

AFS (ang. Adaptive Frontlighting System)

Adaptacyjny system przednich świateł.

AFV (ang. Alternative Fuel Vehicle)

Pojazd zasilany paliwem alternatywnym.

AICC (ang. Autonomous Intelligent Cruise Control)

Autonomiczna kontrola jazdy (tempomat).

AHR (ang. Active Head Restraint)

System aktywnych zagłówek chroniący kręgi szyjne przy uderzeniu od tyłu pojazdu. Przy uderzeniu zagłówki przesuwają się do przodu zapobiegając gwałtownemu przechyleniu głowy do tyłu. System został zaprojektowany po raz pierwszy przez firmę Volvo i zastosowany w samochodach SAAB (Saab Active Head Restraint).

AI (ang. Air Injection)

System doprowadzający powietrze do spalin, redukujący emisję szkodliwych gazów (węglowodorów i tlenku węgla).

AIL (ang. Active Interlock)

Aktywne ryglowanie zamków .

AIRBAG

Poduszka powietrzna. Podczas zderzenia czołowego lub bocznego poduszki powietrzne wewnątrz pojazdu napełniają się powietrzem amortyzując możliwe uderzenia pasażerów.

AIRBAG satelit

Boczna poduszka powietrzna.

ALL (ang. Automatic Load Leveling)

Automatyczne poziomowanie samochodu po zmianie obciążenia.

AMR (ang. Automatic Locking Retractor)

Automatyczne blokowanie napinacza pasów bezpieczeństwa.

AMVAR

System zmiennej amortyzacji. Dostosowuje parametry zawieszenia do warunków panujących na drodze i stylu jazdy kierowcy.

APP (ang. Accelerator Pedal Position)

Położenie pedału przyspieszenia.

APS (ang. Adaptive Pneumatic Suspension)

Zawieszenie pneumatyczne adaptacyjne. System aktywnego zawieszenia stosowany w autach luksusowych. Złożony system analizuje wiele różnych parametrów jazdy i dostosowuje parametry zawieszenia zwiększając bezpieczeństwo i komfort jazdy.

ARTS (ang. Adaptive Restraint Technology System)

System sterujący napełnianiem poduszek powietrznych podczas zderzenia w zależności od położenia pasażerów. System sam wybiera poduszki, które mają być napełnione i w jakim stopniu.

ASC (ang. Active Stability Control)

Aktywna kontrola toru jazdy.

ASF (ang. Audi Space Frame)

Rama przestrzenna Audi. Technologia aluminiowych struktur nadwozia zapewniająca dużą sztywność.

ASG (ang. Automatic Stop and Go)

System automatycznego wyłączenia silnika w czasie postoju i ponownego uruchamiania. System zmniejsza emisję szkodliwych spalin i zmniejsza zużycie paliwa.

ASG (niem. Automatisierte Schaltgetriebe)

Zautomatyzowana manualna skrzynia biegów.

ASR (ang. Acceleration Slip Regulation)

System kontroli trakcji. Zapobiega poślizgowi kół napędowych podczas jazdy. Kierowca może wyłączyć system podczas jazdy. Nazwa stosowana przez koncerny Rover, Fiat, Mercedes-Benz, Volkswagen.

AWD (ang. All Wheel Drive)

Napęd na wszystkie koła. System, w którym rozkład momentu obrotowego może płynnie zmieniać się pomiędzy osiami w zależności od warunków na drodze.

AT (ang. Automatic Transmission)

Automatyczna skrzynia biegów.

ATI (ang. Advanced Turbo Intercooling)

Rozwinięty system turbodoładowania z chłodzeniem powietrza dolotowego.

B

BA (ang. Brake Assist)

Dosłownie: Asystent hamowania. System wspomagania nagłego hamowania uruchamiany w sytuacji nagłego wciśnięcia pedału hamulca. Utrzymuje ciśnienie w układzie hamulcowym, dopóki nie zostanie zwolniony pedał hamulca. Zobacz: BAS.

BAC (ang. Bypass Air Control)

Układ sterowania instalacją obejściową (bocznikową) powietrza w systemach wyposażonych w turbosprężarkę. Wykorzystuje zawór obejściowy między przepustnicą i turbosprężarką.

BAP (ang. Barometric Air Pressure Sensor)

Czujnik ciśnienia atmosferycznego. Dostarcza informację o aktualnym ciśnieniu atmosferycznym do systemu sterującego układem wtryskowym silnika. Dzięki temu dostarczana jest do silnika odpowiednia mieszanka paliwowo-powietrzna.

BAS (ang. Brake Assist)

Dosłownie: Asystent hamowania. System wspomagania nagłego hamowania uruchamiany w sytuacji nagłego wciśnięcia pedału hamulca. Utrzymuje ciśnienie w układzie hamulcowym, dopóki nie zostanie zwolniony pedał hamulca. Zobacz: BA.

BTCS (ang. Brake Traction Control System)

System kontroli trakcji wykorzystujący układ hamowania. Współpracuje z układem przeniesienia napędu i silnikiem przez co zapobiega ślizganiu się kół przednich w trudnych warunkach.

C

CAM (ang. Camshaf)

Wał krzywkowy / wałek rozrządu /.

CAT (ang. Catalyst)

Katalizator.

CAS (ang. Crank Aangle Sensor)

Czujnik kąta wału korbowego lub koła zamachowego.

CBC (ang. Cornering Brake Control)

Kontrola hamowania na zakręcie w systemie ESP (ang. Electronic Stability Program). Optymalizuje siłę hamowania na podstawie danych z czujników ABS. Konstrukcja firmy BMW.

CC (ang. Cruise Control)

Stabilizacja prędkości jazdy (tempomat). System umożliwiający utrzymanie stałej prędkości podczas jazdy na długich trasach. Zwiększa komfort jazdy i obniża zużycie paliwa.

CC (ang. Catalytic Converter)

Katalizator ograniczający emisję szkodliwych spalin.

CC (Coupe-Cabrio)

Nadwozie ze składanym dachem. Samochód "posiada" jednocześnie nadwozie Coupe (dach rozłożony) i Cabrio (dach złożony).

CCS (ang. Cruise Control System)

System stabilizacji prędkości jazdy (tempomat). Zobacz: CC.

CDI (ang. Common-Rail Direct Injection)

Rodziny silników wysokoprężnych z bezpośrednim wtryskiem oleju firmy Daimler-Benz (Mercedes).

CDI (ang. Capacitor Discharge Ignition)

Typ elektronicznego układu zapłonowego silnika spalinowego, benzynowego.

CDI (ang. Common Rail Direct Injection)

System bezpośredniego wtrysku paliwa zasilany ze wspólnej szyny akumulacyjnej.

CDL (ang. Central Door Locking)

Centralne blokowanie drzwi.

CDTI (ang. Common rail Diesel Turbo Injection)

Rodzina silników diesel z bezpośrednim wtryskiem paliwa (oleju napędowego) wykorzystująca system Common rail. Termin stosowany przez markę Opel.

CFI (ang. Central Fuel Injection)

Jednopunktowy wtrysk paliwa.

CFI (ang. Cylinder Fuel Injection)

Indywidualny wtrysk paliwa do każdego cylindra.

CIH (ang. Cam in Head)

Walek rozrządu w głowicy.

Climatic

System klimatyzacji półautomatycznej. Użytkownik ma możliwość ręcznej regulacji siły i kierunku nadmuchu.

Climatronic

System klimatyzacji automatycznej utrzymujący zadaną temperaturę poprzez zmieszanie zimnego powietrza z parownika z ciepłym powietrzem z nagrzewnicy.

CNG (ang. Compressed Natural Gas)

Sprężony gaz ziemny.

Common Rail

System wtrysku paliwa w silnikach Diesla polegająca na bezpośrednim wtrysku paliwa do komory spalania. Polega na wtrysku paliwa pod wysokim ciśnieniem i przy dużym rozpyleniu. Dzięki temu uzyskuje się efektywniejsze spalanie i docelowo zmniejszenie zużycia paliwa.

CRDi (ang. Common Rail Direct Injection)

Typ silnika Diesel, skrót wykorzystywany przez firmę Kia. Zobacz: Common Rail.

CRP (ang. Car Phone)

Telefon samochodowy.

CRS (ang. Common Rail System)

System wtrysku paliwa w silnikach Diesla. Zobacz: Common Rail.

CVT (ang. Continuously Variable Transmission)

Bezstopniowa skrzynia biegów. Przełożenia skrzyni zmieniane są w płynnie w krótkim czasie dzięki systemowi kół stożkowych. Obecnie system w swojej klasycznej postaci wykorzystywany jest w jednośladach. w postaci zmodyfikowanej również w kilku modelach samochodów.

CVTC (ang. Continuously Variable Timing Control)

System bezstopniowej, inteligentnej zmiany faz rozrządu. Czas otwarcia zaworów jest sterowany przez komputer w zależności od aktualnego stanu jednostki napędowej. Udoskonalona wersja systemu firmy Nissan - NVCS (ang. Nissan Valve Timing Control System).

D

D (Diesel)

Silnik o zapłonie samoczynnym.

DAC (ang. Downhill Assist Control)

Wspomaganie jazdy na stromych zjazdach. System ograniczający wzrost prędkości podczas zjazdu ze wzniesienia, zwiększenia skuteczność hamowania silnikiem.

DAV

Inteligentny system wspomagania układu kierowniczego. System zmienia siłę wspomagania w zależności o szybkości samochodu.

DBC (ang. Dynamic Brake Control)

Dynamiczna kontrola hamowania. W przypadku gwałtownego i silnego wciśnięcia pedału hamulca system zwiększa maksymalnie ciśnienie w układzie hamulcowym w taki sposób aby pojazd mógł się szybciej zatrzymać.

DCI (ang. Diesel Common Rail Injection)

Rodziny wysokoprężnych jednostek napędowych Diesel z bezpośrednim wtryskiem paliwa, wykorzystujących technologię Common-Rail. Skrót stosowany przez firmę Renault.

DFI (ang. Direct Fuel Injection)

Wtrysk benzyny pod dużym ciśnieniem bezpośrednio do cylindra.

DID (Direct Injection Diesel)

Rodziny wysokoprężnych jednostek napędowych Diesel z bezpośrednim wtryskiem paliwa, wykorzystujących technologię Common-Rail. Skrót stosowany przez firmę Mitsubishi.

DIS (ang. Driver Information System)

Komputerowy system informujący kierowcę o warunkach jazdy, zużyciu paliwa, zasięg jazdy itp.

Distronic

Komputerowy system firmy Mercedes-Benz zapewniający utrzymanie bezpiecznego dystansu od poprzedzającego pojazdu. System ostrzega kierowcę przed niebezpiecznym zbliżeniem się do pojazdu natomiast w trybie automatycznym (tempomat) system samodzielnie utrzymuje odstęp.

DMI (ang. Direct Mixture Injection)

Bezpośredni wtrysk mieszanki paliwa.

DOHC (ang. Double Overhead Camshaft)

Podwójny wałek rozrządu w głowicy.

DSA (ang. Dual Stage Airbag)

Dwustopniowe poduszki powietrzne. Poduszki "inteligentne" w których stopień napełnienia jest zależny od siły uderzenia. W przypadku słabego uderzenia poduszka napełnia się w 70% a w przypadku silnego uderzenia w 100%.

DSA (ang. Dynamic Stability Assistance)

System dynamicznego wspomagania stabilności pojazdu.

DSC (ang. Dynamic Stability Control)

System kontroli stabilności pojazdu.

E

EBD (ang. Electronic Brakeforce Distribution)

Elektroniczny rozkład sił hamowania. System steruje siłą hamowania na koła przednie i tylne w zależności od obciążenia pojazdu. Celem jest skrócenia drogi hamowania ze szczególnym uwzględnieniem przewozu ciężkich ładunków.

EBFD (ang. Electronic Brake Force Distribution)

Elektroniczny rozkład sił hamowania. System steruje siłą hamowania na koła przednie i tylne w zależności od obciążenia pojazdu. Celem jest skrócenia drogi hamowania ze szczególnym uwzględnieniem przewozu ciężkich ładunków. Stosuje się także skrót EBD (ang. Electronic Brakeforce Distribution).

EBS (ang. Electronic Breaking System)

Elektroniczny system hamulcowy.

EBV (niem. Electronische Bremskraft Verteilung)

Elektroniczny rozdział sił hamowania stosowany w układach ABS i ESP. Zapobiega poślizgowi poprzez zwiększenie chwilowej wartości siły hamowania dla osi bardziej narażonej na poślizg w danym momencie.

ECC (ang. Electronic Climate Control)

Elektroniczna kontrola klimatyzacji. System sterujący automatycznie klimatyzacją w zależności od ustawień użytkownika.

ECI (ang. Electronically Controlled Injection)

Sterowany elektronicznie wtrysk paliwa.

ECOTEC (ang. Emission Consumption Optimised Technology)

Technologia zmniejszająca zużycia paliwa i emisję spalin.

ECU (ang. Engine Control Unit)

Moduł sterujący silnik.

EDL (ang. Electronic Differential Lock)

Elektroniczna blokada mechanizmu różnicowego. Stosuje się także skrót pochodzący z języka niemieckiego EDS (niem. Elektronische Differentialsperre).

EGR (ang. Exhaust Gas Recirculation)

AGR (niem. Abgasrueckfuehrung)

System recyrkulacji spalin. Efektem działania systemu jest obniżenie emisji tlenków azotu.

EHB (niem. ElektroHydraulische Bremse)

Elektrohydrauliczny układ hamulcowy stosowany w pojazdach marki Mercedes-Benz.

EMB (ang. Electromechanical Breaking System)

System elektromechanicznego hamowania. Układ hamulcowy w tym systemie nie używa płynu hamulcowego. Pedał hamulca z mechanicznymi elementami hamulcowymi w układzie kół połączony jest układami elektrycznymi.

ESC (ang. Electronically Controlled Suspension)

Elektroniczne sterowanie zawieszenia.

ESP (ang. Electronic Stability Program)

Elektroniczny program stabilizacji. Elektroniczny układ stabilizacji toru jazdy na zakrętach. Układ przejmuje automatycznie kontrolę nad systemami ASR, ABS i stabilizuje pojazd przez przyhamowanie jednego lub wielu kół.

F

FCD (ang. Floating Car Data)

System danych o ruchu pojazdów. Źródłem informacji są dane z aktywnych telefonów komórkowych w pojazdach poruszających się na określonej trasie. Na podstawie tych danych "inteligentny" system może w krótkim czasie określić czas podróży, możliwe utrudnienia na drodze itp. System ten wykorzystywany jest przez inteligentne systemy transportowe (ITS).

FLS (ang. Forward Looking System)

System rozpoznawania przeszkód przed pojazdem.

FIA (fra. Fédération Internationale de l'Automobile)

Międzynarodowa Federacja Samochodowa zajmująca się sportami samochodowymi. Organizacja zarządza się kilkunastoma seriami wyścigów samochodowych, m.in. Formuła 1 i WRC.

FLS (ang. Forward Looking System)

System rozpoznawania przeszkód przed pojazdem.

FPS (ang. Fire Prevention System)

System przeciwpożarowy w układzie zasilania paliwem. W przypadku zderzenia wyłącznik bezwładnościowy wyłącza pompę paliwową.

FSI (ang. Fuel Stratified Injection)

Warstwowy wtrysk paliwa. Technologia stosowana w nowoczesnych silnikach benzynowych polegająca na warstwowym wtrysku paliwa tak aby najbardziej bogata mieszanka znajdowała się w części zbliżonej do świecy zapłonowej. Dalsze części cylindra wypełnione są mieszanką z większą ilością powietrza.

G

GDI (ang. Gasoline Direct Injection)

Bezpośredni wtrysk benzyny. Skrót wykorzystywany przez firmę Mitsubishi do oznaczenia silników o bezpośrednim wtrysku.

GPS (ang. Global Positioning System)

W dosłownym tłumaczeniu "System globalnego wyznaczania pozycji", popularny system nawigacji satelitarnej o zasięgu globalnym. Głównym zadaniem systemu jest poinformowanie użytkownika o jego fizycznym położeniu na kuli ziemskiej. System powszechnie stosowany przez urządzenia nawigacyjne w pojazdach, w telefonach komórkowych itd. Stosowany jest także bardziej rozwinięty skrót GPS-NAVSTAR (ang. Global Positioning System – NAVigation Signal Timing And Ranging).

H

HDC (ang. Hill Descent Control)

System kontroli zjazdu ze wzniesienia. Ogranicza prędkość zjazdu ze wzniesienia do zadanej wartości.

HDI (ang. High Pressure Direct Injection)

Oznaczenie wysokoprężnych silników z bezpośrednim wtryskiem oleju napędowego (Common Rail). Skrót wykorzystywany przez koncern PSA (marki Citroen, Peugeot).

HDV (ang. Heavy Duty Vehicle)

Ciężki pojazd samochodowy.

HEI (ang. High Energy Ignitron)

Zapłon o wysokiej energii.

HEV (ang. Hybrid Electric Vehicle)

Pojazd z napędem elektrycznym

Hill Holder

System zapobiegający staczaniu się pojazdu ze wzniesienia np. przy wjeździe na wzniesienie. System automatycznie włącza hamulce do momentu ponownego ruszenia.

HUD (ang. Head Up Display)

Wyświetlanie parametrów na szybie.

HPI (ang. High Pressure Injection)

Oznaczenie silników firmy PSA (Citroen, Peugeot) stosowane dla silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny pod wysokim ciśnieniem (od 3 do 10 MPa). Technologia została opracowana przez firmę Siemens.

HPDI (ang. High Pressure Direct Injection)

Bezpośredni wtrysk wysokociśnieniowy.

I

IC (ang. Inflatable Curtain)

Boczna poduszka powietrzna, kurtynowa.

ICC (ang. Intelligent Cruise Control)

System inteligentnej kontroli jazdy. System dostosowuje prędkość jazdy w celu utrzymania odstępu od poprzedzających pojazdów. W nowoczesnych systemach możliwe jest wykorzystanie pokładowego systemu nawigacji i dostosowanie prędkości do danych uzyskanych z analizy warunków na trasie.

ICS (ang. Integrated Control System)

Zintegrowany system kontroli układów samochodowych.

IDI (ang. Indirect Injection)

Silnik z wtryskiem pośrednim.

IDE (ang. Injection Directe Essence)

Rodzina silników benzynowych z bezpośrednim wtryskiem paliwa. Oznaczenie stosowane przez firmę Renault.

IDI (ang. Indirect Injection)

Silnik z wtryskiem pośrednim.

IFIS (ang. Intermittent Fuel Injection System)

System okresowego wtrysku paliwa.

IHP (ang. Indicated Horse Power)

Maksymalna wskazywana moc silnika.

IMA (ang. Integrated Motor Assist)

Zintegrowany system wspomagania napędu (Honda).

Immobiliser

Elektroniczny układ zabezpieczenia przed niepowołanym uruchomieniem pojazdu. Od strony technicznej jest to elektroniczny kod zapisany na płycie elektronicznej (najczęściej w kluczyku). Istnieją także tzw. immobilisery zbliżeniowe, które nie wymagają bezpośredniego kontaktu elementów. Stosowane także określenie Immobilizer (ameryk.).

Immobilizer

Elektroniczny układ zabezpieczenia przed niepowołanym uruchomieniem pojazdu. Od strony technicznej jest to elektroniczny kod zapisany na płycie elektronicznej (najczęściej w kluczyku). Istnieją także tzw. immobilisery zbliżeniowe, które nie wymagają bezpośredniego kontaktu elementów. Stosowane także określenie Immobiliser (ang.).

Intercooler

Chłodnica powietrza doładowującego, chłodząca powietrze sprężone w sprężarce przed dostarczeniem go do silnika z turbodoładowaniem. Służy do zwiększenia sprawności silnika.

IPS (ang. Intelligent Protection System)

Inteligentny system zabezpieczeń.

ISG (ang. Integrated Starter-Generator)

Zintegrowany prądnico rozrusznik.

Isofix

Ujednolicony system zaczepów przeznaczonych do zainstalowania fotelika dziecięcego. System zapewnia wyższy stopień bezpieczeństwa niż foteliki przypinane za pomocą standardowych pasów bezpieczeństwa.

J

JTD (ang. uniJet Turbo Diesel)

Określenie rodziny wysokoprężnych silników z bezpośrednim wtryskiem oleju napędowego typu Common Rail.

JTS

Rodzina benzynowych silników firmy Fiat z bezpośrednim wtryskiem paliwa.

K

Kabriolet

Typ nadwozia samochodu osobowego z odkrytą kabiną pasażerską. Ochrona pasażerów przed dachowaniem odbywa się poprzez automatyczne wysunięcie pałąków przeciwdkaptających po wykryciu przechyłu większego niż dopuszczalny.

Katalizator

Część układu wydechowego samochodów zmniejszająca ilość szkodliwych składników spalin. Bardziej precyzyjna nazwa to Reaktor katalityczny. Działanie reaktora katalitycznego polega na reakcji chemicznej substancji szkodliwych zawartych w spalinach z katalizatorem chemicznym dostarczonym przez urządzenie reaktora. Obecnie możliwe jest usunięcie substancji szkodliwych nawet do 90%.

KCS (ang. Knock Control System)

System kontroli spalania stukowego.

Klemy

W branży motoryzacyjnej "klema" oznacza końcówkę przewodu do akumulatorów samochodowych, umożliwiającą podłączenie kabla do akumulatora - zacisk przykręcany śrubą.

L

LAMBDA (ang. Lambda Sensor)

Czujnik badający zawartość tlenu w spalinach.

LCD (ang. Liquid Crystal Display)

Wyświetlacz ciekłokrystaliczny.

LDT (ang. Light Duty Truck)

Lekki samochód ciężarowy.

LED (ang. Light Emitting Diode)

Dioda emitująca światło.

LHD (ang. Left Hand Drive)

Lewostronny układ kierowniczy.

LPG (ang. Liquefied Petroleum Gas)

Gaz będący paliwem do wielu różnych urządzeń m.in. jako paliwo alternatywne do silników benzynowych. Mieszanina propanu i butanu przechowywana w pojemnikach pod ciśnieniem w postaci ciekłej.

LSD (ang. Limited Slip Differential)

Mechanizm różnicowy o ograniczonym poślizgu - szpera. Dzięki LSD system mechanizmu różnicowego przekazuje moment obrotowy na oba koła osi napędowej mimo, że koła znajdują się na nawierzchniach o różnej przyczepności.

LSP (ang. Load Sensing Proportining)

Dostosowanie siły hamowania do obciążenia samochodu.

M

MC (ang. Mixture Control)

Sterowanie składem mieszanki.

MCV (ang. Medium Commercial Vehicle)

Średni pojazd dostawczy.

MFI (ang. Multipoint Fuel Injection)

Wielopunktowy wtrysk paliwa.

MFL (ang. Multi Function Display)

Wyświetlacz wielofunkcyjny.

MHDI (ang. Mechanical High Voltage Distribution Ignition)

Mechaniczny rozdzielacz wysokiego napięcia.

M-Heat (ang. Mirror Heating)

Podgrzewane lusterka.

MLP (ang. Manual Lever Position)

Czujnik położenia dźwigni zmiany biegów.

MPI (ang. Multi Point Injection)

Oznaczenie silników benzynowych z wielopunktowym wtryskiem paliwa.

MPV (ang. Multi Purpose Vehicle)

Samochód wielofunkcyjny. Określenie opisujące pojazdy zaprojektowane specjalnie tak, aby spełniać różne funkcje w zależności od potrzeb, np. funkcje samochodu rodzinnego, dostawczego, miejskiego itp.

MSR (ang. Multi Slip Regulator)

System antypoślizgowy.

MSS (ang. Motor Start-Stop Function)

Funkcja automatycznego wyłączenia silnika przy zatrzymaniu i uruchamiania przy ruszaniu / system start-stop /.

N

N (ang. Neutral position)

Pozycja neutralna dźwigni zmiany biegów skrzyni automatycznej.

NDIS (ang. Nissan Direct Ignition System)

System bezpośredniego wtrysku paliwa firmy Nissan.

NO_x adsorber (ang. lean NO_x trap)

Katalizator akumulacyjny służący do redukcji tlenków azotu.

NVCS (ang. Nissan Valve Timing Control System)

System sterowania fazami rozrządu firmy Nissan.

Night vision

Widzenie nocne - system oparty na systemach radarowych, falach radiowych i kamerach termowizyjnych (podczerwień). System pozwala zobaczyć kierowcy na specjalnym wyświetlaczu obiektów niewidocznych w ciemności normalnie dla ludzkiego oka.

Nivomat

Samopoziomujący się układ zawieszenia tylnego. Bez względu na obciążenie bagażnika układ utrzymuje ten sam prześwit pomiędzy pojazdem i drogą. Dzięki temu użytkownik nie musi np. zmieniać ustawień świateł itp.

O

OBD (ang. On Board Diagnostics)

Ogólne określenie odnoszące się do zdolności pojazdu do samo-diagnostyki i raportowania stanu pojazdu. OBD dostarcza informację o stanie poszczególnych systemów i pozwala szybko zidentyfikować i usunąć usterki w samochodzie.

OBD II (ang. On Board Diagnostics level II)

Druga generacja ujednoliconego systemu diagnostyki pokładowej pojazdów zgodnie z normami ISO i SAE. Dzięki ujednoliceniu standardu za pomocą jednego urządzenia diagnostycznego można odczytać dane z dowolnego pojazdu zgodnego ze standardem OBDII / EOBD niezależnego od marki samochodu. Zobacz także: OBD.

OCS (ang. Occupant Characterization System)

System określający stan zajęcia fotela pasażera.

OHC (ang. Over Head Camshaft)

Głowicowy (górnny) wałek rozrządu, w którym do napędzania zaworów służy wałek rozrządu znajdujący się w głowicy silnika.

2OHC

Typ układu rozrządu w silniku widlastym. Występują w nim dwa wałki rozrządu, po jednym dla każdej głowicy.

QOHC (ang. Quadruple Over Head Camshaft)

Typ układu rozrządu z dwoma wałkami w każdej głowicy w silnikach widlastych (układ "V").

OHV (ang. Over Head Valves)

Górnozaworowa konstrukcja układu rozrządu silnika. Zawory znajdują się w głowicy silnika i sterowane są przez krzywki oraz popychacze zaworowe.

OIL (ang. Oil, Oil sensor)

Olej, czujnik ciśnienia oleju.

OTS (ang. Oil Temperature Sensor)

Czujnik temperatury oleju.

P

P (ang. Park position)

Pozycja do parkowania w automatycznej skrzyni biegów.

PA (ang. Park Assist)

Wspomaganie parkowania /asystent parkowania/.

PAB (ang. Passenger Airbag)

Poduszka powietrzna pasażera.

PAD (ang. Passenger Airbag Disabling)

Wyłącznik poduszki powietrznej pasażera.

Parking brake

Hamulec postojowy.

PAS (ang. Power Active Steering)

Wspomaganie układu kierowniczego.

PASE (Passive Start and Entry)

System biernego otwierania i uruchomienia pojazdu bez konieczności używania kluczyka.

PATS (ang. Passive Anti-Theft System)

Pasywny system antykradzieżowy.

Pax System

Technologia mocowania opony na feldze, umożliwiająca jazdę w przypadku utraty ciśnienia w ogumieniu w wyniku przebicia. Pax składa się z: opony, specjalnego koła, pierścienia wspierającego, czujnika ciśnienia. System w przypadku znacznej utraty ciśnienia w oponie informuje kierującego o awarii. Pozwala na przejechanie ok. 200 km z prędkością ok. 80 km/h przy zerowym ciśnieniu w oponie.

PCI (ang. Pre Chamber Injection)

Wtrysk paliwa do komory spalania.

PCU (ang. Power Control Unit)

Moduł sterujący mocą w napędach hybrydowych, odpowiedzialny za przydział mocy w celu uzyskania maksymalnych osiągnięć. W zależności od potrzeb (sposobu, warunków jazdy) system włącza lub wyłącza silnik benzynowy lub elektryczny. Dzięki temu uzyskuje się lepsze gospodarowanie paliwem i energią elektryczną. Stosowany m.in. w modelach marki Lexus.

PDC (ang. Park Distance Control)

Kontrola odległości przy parkowaniu. Zespół czujników wykorzystywany w systemach parkowania (asystentach parkowania).

PDL (ang. Powered Door Locks)

System zamków sterowanych centralnie.

PDF (ang. (ang. diesel particulate filter, DPF; fr. filtre à particules, FAP)

Filtr cząstek stałych montowany w układach wydechowych silników wysokoprężnych, oczyszczający gazy spalinowe z cząstek sadzy i popiołu.

PF (ang. Partcie Filtre)

Filtr ograniczający emisję cząstek stałych i dymów w silnikach Diesla.

PFI (ang. Port Fuel Injection)

Wielopunktowy wtrysk paliwa.

PHS (ang. Parking Heater System)

System ogrzewania przy postoju.

PI (ang. Pre Injection)

Wtrysk wstępny dawki paliwa w silnikach z zapłonem samoczynnym.

PPS (ang. Pedal Position System)

System pozycji pedału /Opel/.

PSR (ang. Powerem Sun Roof)

Sterowany elektronicznie szyberdach.

PTS (ang. Parktronic System)

System wspomagania manewru parkowania. System wyposażony w czujniki odległości z tyłu i z przodu, sygnalizuje odległość od przeszkody za pomocą sygnałów świetlnych i dźwiękowych.

PVH (ang. Pneumatic Vacuum Hub-lock)

Pneumatyczny system przełączania napędu.

PW (ang. Powered Window)

Elektrycznie napędzane podnośniki szyb.

Q

Q-System

Automatyczna, 4-biegowa skrzynia biegów firmy Alfa Romeo, którą można wykorzystywać jako manualną skrzynię biegów.

QDM (ang. Quad Drive Module)

Wyjściowy moduł sterowania pomiędzy ECM (Electronic Control Module) i odbiornikiem.

QOHC (ang. Quadruple Over Head Camshaft)

Typ układu rozrządu z dwoma wałkami w każdej głowicy w silnikach widlastych (układ "V").

Quattro

W dosłownym tłumaczeniu "System globalnego wyznaczania pozycji", popularny system nawigacji satelitarnej o zasięgu globalnym. Głównym zadaniem systemu jest poinformowanie użytkownika o jego fizycznym położeniu na kuli ziemskiej. System powszechnie stosowany przez urządzenia nawigacyjne w pojazdach, w telefonach komórkowych itd. Stosowany jest także bardziej rozwinięty skrót GPS-NAVSTAR (ang. Global Positioning System – NAVigation Signal Timing And Ranging).

Pozycja wstecznego biegu w automatycznej skrzyni biegów.

R

RABS (ang. Rear Antilock Brake System)

System antypoślizgowy kół tylnych.

RCM (ang. Restraint Control Module)

Moduł sterowania poduszek powietrznych.

RDS (ang. Radio Data System)

System dodatkowej informacji cyfrowej przesyłany wraz ze standardowym sygnałem UKF FM. Najczęściej przesyłana jest dodatkowa informacja nt. odbieranej stacji, aktualnie nadawanej audycji, data, stanu pogody itd. W ten system mogą być wyposażone radioodbiorniki samochodowe, w których system RDS może być wykorzystany np. do przełączenia odbiornika na inny nadajnik, o lepszej jakości sygnału w danym miejscu.

RDS (ang. Rear Detect System)

System wykrywający zagrożenia z tyłu pojazdu.

RDW (niem. Reifendruckwarner)

System monitorujący ciśnienie w oponach pojazdu. Informuje kierowcę o nieprawidłowym ciśnieniu za pomocą kontrolki. Zobacz także: TPMS (ang. Tire Pressure Monitoring System).

REGTS (ang. Recirculation Gas Temperature Sensor)

Czujnik temperatury recyrkulacji spalin.

Retarder

Zwalniacz– urządzenie służące do długotrwałego hamowania pojazdu lub elementów maszyny. Praktycznie używa się go w celu zapobieżenia nadmiernemu wzrostowi prędkości - np. podczas długotrwałych zjazdów ze wzniesienia.

RHD (ang. Right Hand Drive)

Prawostronny system kierowania.

ROPS (ang. Roll over protection structure)

Zabezpieczenie pasażerów podczas dachowania (przewrócenia pojazdu). Termin ten odnosi się przede wszystkim do konstrukcji kabiny pasażerskiej, zapewniającej bezpieczną przestrzeń dla pasażerów podczas odkształcania się konstrukcji kabiny.

RPM (ang. Revolutions Per Minute)

Obroty na minutę.

RTI (ang. Road and Traffic Information)

System nawigacji satelitarnej zintegrowany z systemem informacji drogowej (Traffic Information). Kierowca otrzymuje, oprócz podstawowych informacji systemów satelitarnych, aktualną informację o korkach, wypadkach, utrudnieniach na planowanej trasie. Termin wykorzystywany przez firmę Volvo.

RWD (Rear Wheel Drive)

Pojazd z napędem na tylne koła.

S

SAB (ang. Side Airbag)

Boczna poduszka.

SAC (ang. Spark Advance Control)

Regulator wyprzedzenia zapłonu.

SAHR (ang. Saab Active Head Restraint)

System aktywnych zagłówków zaproponowany przez firmę SAAB w 1997 roku. W momencie tylnego uderzenia ciało kierowcy i pasażera naciska na płytę umieszczoną w oparciu fotela. Wtedy uruchamiany jest mechanizm przesuwający zagłówek do przodu i do góry zapobiegając swobodnemu ruchowi głowy do tyłu. Powoduje to również zmniejszenie siły uderzenia głowy o zagłówek. Obecnie stanowi standardowe wyposażenie wszystkich modeli samochodów Saab.

SBDS (ang. Service Bay Diagnostic System)

Kompleksowy system diagnostyczny firmy FORD.

SC (ang. Spark Control)

Układ sterujący kątem wyprzedzenia zapłonu.

SCi (ang. Smart Charge injection)

Bezpośredni wtrysk paliwa. W 2001 roku firma Ford Motor Company zaprezentowała pierwszy model wykorzystujący bezpośredni wtrysk paliwa w silnikach benzynowych. Od 2003 roku produkowane były samochody Ford Mondeo z silnikami SCi.

SCS (ang. Stability Control System)

System kontroli stabilności jazdy.

SCS (ang. Stop Control System)

System ABS sterowany mechanicznie.

SDI (ang. Suction Diesel Injection, Suction Diesel Direct Injection)

Wolnossący silnik wysokoprężny o bezpośrednim wtrysku paliwa. Skrót stosowany przez firmę Volkswagen Group.

SDS (ang. Side Detect System)

System wykrywający zagrożenie kolizji bocznych.

SEA (ang. System Easy Access)

System ułatwiający wsiadanie do samochodu. Ułatwienie może polegać np. na zastosowaniu systemu cofania fotela, podnoszenia kolumny kierownicy itp.

SEFI (ang. Sequential Electronic Fuel Injection)

Sekwencyjny elektroniczny wtrysk paliwa.

Selespeed

Manualna elektrohydrauliczna skrzynia biegów stosowana w samochodach Alfa Romeo zastosowana po raz pierwszy w 1999 roku w modelu Alfa Romeo 156, zaprojektowana przez firmę Magneti Marelli. Charakteryzuje się łatwością obsługi manetkami przy kierownicy lub za pomocą niewielkiego joysticka.

Servotronic

System wspomagania układu kierowniczego, określany także jako "inteligentny system wspomagania". Ogólna zasada pracy systemu polega na tym że przy niskiej prędkości pojazdu, np. podczas manewru parkowania, system zwiększa siłę wspomagania. Podczas jazdy z większą prędkością siła wspomagania jest zmniejszana.

SFI (ang. Sequential Fuel Injection)

Sekwencyjny wtrysk paliwa.

SGI (ang. Sequential Gas Injection)

Sekwencyjny wtrysk gazu.

SI (ang. Spark Ignition)

Zapłon iskrowy.

Sidguard

System bocznych poduszek powietrznych.

SIHR (ang. Self-Inflating Head Restrain)

Samonadmuchujący się zagłówek. Podczas uderzenia w tył pojazdu zabezpiecza głowę przed gwałtownym uderzeniem w nagłówek poprzez nadmuchiwanie powietrzem woreczka umieszczonego w zagłówku. System zaproponowany przez firmę Autoliv.

SIPS (ang. Side Impact Protection System)

System zabezpieczeń przy uderzeniach bocznych. Działanie systemu oparte jest o specjalną konstrukcję nadwozia pojazdu powodującą rozkład sił na całość konstrukcji przy uderzeniu bocznym. Dzięki rozłożeniu energii szkody są mniejsze w miejscu uderzenia. System zaprojektowany w 1991 roku przez projektantów Volvo.

SLI (ang. Skift Light Indicator)

Kontrolka zmiany biegów.

SLS (ang. Self Leveling Suspension)

Zawieszenie z regulacją poziomu.

SOHC (ang. Single Overhead Camshaft)

Pojedynczy wałek rozrządu w głowicy.

SPI (ang. Single Point Injection)

Jednopunktowy wtrysk paliwa. Oznaczenie silników z jednym elektronicznie sterowanym wtryskiwaczem.

SPFI (ang. Single Point Injection)

Jednopunktowy wtrysk paliwa.

SRS (ang. Supplemental Restraint System)

Dodatkowy (uzupełniający) system bezpieczeństwa pasażerów pojazdu. W skład systemu wchodzi napinacze pasów i poduszki powietrzne.

SSS (ang. Speer Sensitive Steering)

System wspomagania kierowania zależne od prędkości.

STC (ang. Stability and Traction Control)

System kontroli trakcji i stabilności pojazdu. Skrót stosowany przez firmę Volvo.

STJ (ang. Start Injector)

Wtryskiwacz rozruchowy.

SUV (ang. Sport Utility Vehicle)

Określenie marketingowe stosowane do samochodów sportowo-użytkowych. Połączenie samochodu terenowego z samochodem osobowym. Pojazd tego typu powinien dobrze radzić sobie w trudnym terenie a jednocześnie zapewnić odpowiedni komfort jazdy pasażerom.

SUW (ang. Smart Utility Wagon)

Samochód terenowy typu kombi. Połączenie możliwości samochodu terenowego z komfortem jazdy samochodem osobowym typu kombi.

SWB (ang. Small Wheel Base)

Mały rozstaw kół.

SVC (ang. Saab Variable Compression)

Silnik o zmiennym stopniu sprężania. Innowacyjna konstrukcja firmy Saab polegająca na zmianie pojemności komory spalania i uzyskaniu przez to zmiennego stopnia sprężania paliwa. Umożliwia zmniejszenie spalania nawet o 30% paliwa bez utraty osiągnięć silnika.

SWT (ang. Sidewall Torrsion Sensor)

Czujniki odkształcenia opon. Dwa czujniki magnetyczne wychwytyują zmianę pola magnetycznego wokół opony i w ten sposób wykonują pomiary odkształcenia wzdłużnego i poprzecznego opony wykonanej z materiału z dodatkiem materiału magnetycznego. Dane dostarczone w ten sposób zapewniają układom np. ESP, ABS dodatkowe - szczegółowe dane, dzięki czemu mogą działać bardziej precyzyjnie. Rozwiązanie zaproponowane przez konstruktorów z firmy Continental Teves.

T

Tach (ang. Tachometr)

Tachometr, obrotomierz.

TBI (ang. Throttle Body Injection)

Wtrysk jednopunktowy.

TACS (ang. Toyota Active Control Suspension)

Aktywne sterowanie zawieszeniem / TOYOTA /.

TCS (ang. Traction control system)

System kontroli trakcji. Zapobiega utracie przyczepności kół przy ruszaniu. Nazwa stosowana przez koncerny Ford, Saab, Mazda, Chevrolet. Stosowane jest także skróconą wersję terminu TC (Traction Control) oraz skrót ABD, TRACS.

TDCi (ang. Turbo Diesel Common rail direct Injection)

Oznaczenie wysokopreżnych silników firmy Ford z bezpośrednim wtryskiem paliwa (oleju napędowego) typu Common Rail.

TC (ang. Traction Control)

Kontrola jazdy poprzez sterowanie momentem obrotowym silnika.

TC (ang. Turbo Charger)

Turbodoładowanie.

TCA (ang. Thermostat Controlled Air)

Sterowany termostatycznie dolot powietrza.

TCCS (ang. Toyota Computer Controlled System)

Komputerowy system sterowania Toyoty.

TCL (ang. Traction Control)

Kontrola jazdy poprzez sterowanie momentem obrotowym silnika i hamulcami /Mitsubishi/.

TCS (ang. Traction Control System)

System kontroli jazdy poprzez sterowanie momentem obrotowym silnika i hamulcaami.

TDCi (ang. Turbo Diesel Common rail direct Injection)

Oznaczenie wysokoprężnych silników firmy Ford z bezpośrednim wtryskiem paliwa (oleju napędowego) typu Common Rail.

TDCL (ang. Total (Toyota) Diagnostic Communication Link)

Diagnostyczne złącze komunikacyjne /Toyota/.

TDI (ang. Turbodiesel Direct Injection)

Oznaczenie wysokoprężnych silników z bezpośrednim wtryskiem paliwa o zapłonie samoczynnym,. Skrót zastrzeżony przez koncern Volkswagen i wykorzystywany w silnikach marek: Volkswagen, Audi, Seat, Škoda.

Tempomat

System umożliwiający utrzymanie stałej, zadanej prędkości pojazdu bez względu na to czy pojazd jedzie pod górę, w dół czy po płaskim terenie. Podczas działania systemu nie trzeba wciskać pedału

gazu aby uzyskać stałą prędkość. Mechanizm działania opatentowany został w 1940 roku. Pierwszy raz zastosowany w praktyce w 1957 roku.

TFI (ang. Throttle Fuel Injection)

Wtrysk paliwa do przepustnicy.

TGP (ang. Turbulent Generating Pot)

Komora spalania wywołująca zawirowania mieszanki.

THS (ang. Toyota Htbrid System)

System napędu hybrydowego Toyoty.

TiD (ang. Turbo Injection Diesel)

Oznaczenie wysokoprężnych silników z bezpośrednim wtryskiem paliwa o zapłonie samoczynnym. Skrót wykorzystywany przez firmę Saab. Odpowiednik zastrzeżonego oznaczenia TDI dla silników koncernu Volkswagen.

TMC (ang. Traffic Message Channel)

Kanał informacji drogowych. Technologia służąca do dostarczania informacji o ruchu drogowym. Zdarzenia drogowe są dostarczane do systemu za pomocą tzw. wiadomości TMC. Informacje mogą być odbierane za pomocą odbiorników radiowych FM wyposażonych w RDS, za pomocą radia satelitarnego lub w systemie DAB (Digital Audio Broadcasting). Kierowcy otrzymują bieżące informacje na temat wypadków, korków, zablokowanych drogach itp.

TPI (ang. Tuned Port Injection)

Regulowany wtrysk wielopunktowy.

TPM (ang. Tempomat Cruise Control)

Sterowanie utrzymaniem stałej prędkości jazdy.

TPMS (ang. Tire Pressure Monitoring System)

System monitorowania ciśnienia w oponach. Kierowca otrzymuje informację o nieprawidłowościach ciśnienia poszczególnych opon za pomocą kontrolki. Systemy TPMS mogą dokonywać pomiarów ciśnienia w oponach bezpośrednio lub pośrednio (dwa rodzaje systemów). System z pomiarem bezpośrednim wykorzystuje czujniki umieszczone na każdej feldze pojazdu. System z pomiarem pośrednim wykorzystują informacje otrzymane z systemów ABS i ESP, np. z czujników obrotów kół systemu ABS.

TRACS (ang. Traction Control System)

System kontroli trakcji. Zapobiega utracie przyczepności kół przy ruszaniu. Stosowane jest także skróty TC, TCS, ABD.

TRC (ang. Traction Control)

System kontroli jazdy.

TUNING

Dosłownie "strojenie - regulacja". W praktyce "Tuning" samochodu oznacza modyfikację samochodu w wersji fabrycznej do potrzeb użytkownika.

Można wyróżnić rodzaje Tuningu:

- Tuning mechaniczny - modyfikacje układu napędowego, paliwowego i podwozia pojazdu, silnika poprawiające parametry techniczne i właściwości jezdne pojazdu.

- Tuning optyczny - modyfikacje wyglądu pojazdu, niekoniecznie poprawiające parametry techniczne, ale poprawiające wizerunek pojazdu według uznania i gustu właściciela.

Można także wyróżnić "Tuning elektroniczny" czyli zmianę parametrów technicznych wynikającą z modyfikacji elektroniki i/lub oprogramowania komputera pokładowego.

Twin Spark

Bliźniacze świece. System podwójnego zapłonu wykorzystywany w samochodach Alfa Romeo. Na każdy cylinder przypadają dwie świece zapłonowe. System poprawia jakość spalania, zapłon mieszanki następuje szybciej. Podwojone świece zapewniają także zapłon przy uszkodzeniu jednej ze świec.

TVIS (ang. Toyota Variable Induction System)

Zmienny system dolotowy /Toyota/.

U

UIS (ang. Unit Injector System)

System wtryskowy Diesla z indywidualnymi pompowtryskiwaczami.

UPS (ang. Unit Pump System)

System silników Diesla z pompowtryskiwaczami.

UVW (ang. Unload Vehicle Wright)

Masa nie obciążonego pojazdu.

V

VAPS (ang. Variable Air Pressure Suspension)

System regulowanego zawieszenia pneumatycznego.

VarioCam

System regulacji faz otwarcia zaworów ssących opatentowany przez Porsche. Ogólnie działanie systemu polega na zmianie opóźnienia otwarcia zaworów ssących w zależności od prędkości obrotowych poprzez regulację napięcia na łańcuchu rozrządu. Pierwszy raz zastosowano system w 1992 roku w trzy litrowym silniku w modelu Porsche 968.

VATS (ang. Vehicle Anti Theft System)

Samochodowy system antykradzieżowy.

VCP (ang. Variable Intel Cam Phasing)

Zmienne fazy sterowania rozrządem

VCU (ang. Viscous Coupling Unit)

Sprzęgło lepkościowe (wiskotyczne). Tarcze sprzęgłowe zanurzone są w cieczy o zmiennej lepkości - płynie wiskotyczny, np. oleju silikonowym. Zmienna prędkość ruchu tarcz powoduje zmianę temperatury, która wpływa na lepkość płynu. Tym samym wpływa na przenoszenie momentu aż do całkowitego, sztywnego połączenia obu osi napędu.

VDC (ang. Vehicle Dynamic Control)

Kontrola Dynamiki Pojazdu. Oznaczenie systemu poprawy trakcji w sytuacjach trudnych w samochodach firmy Subaru z napędem na cztery koła. Układ utrzymuje stabilność kierunku jazdy w sytuacjach poślizgu, buksowania, podsterowności, nadsterowności itp. Systemy tego typu stosowane są także w samochodach firmy Alfa Romeo.

VEB (ang. Volvo Engine Brake)

Hamulec silnikowy Volvo.

VES (ang. Variable Effort Steering)

Wspomaganie kierowania o zmiennej efektywności.

VGIS (ang. Variable Geometry Intake System)

Układ dolotowy o zmiennej geometrii.

VGT (ang. Variable Geometry Turbocharger)

Turbosprężarka o zmiennej geometrii.

VIN (ang. Vehicle Identification Number)

Unikalny numer identyfikacyjny pojazdu.

VNT (ang. Variable Nozzle Turbine)

Turbina o zmiennej geometrii. Turbo sprężarka w której kąt natarcia spalin w stosunku do łopatek jest regulowany zależnie od obciążenia silnika. Przez niektórych producentów stosowane jest także określenie VTG (ang. Variable Turbine Geometry).

VSA (ang. Vehicle Stability Assist)

System kontroli stabilności jazdy w pojazdach firmy Honda. System został zaprojektowany w celu monitorowania ruchu samochodu oraz stabilizacji toru jego jazdy. VSA nieustannie kontroluje prędkość pojazdu, położenie przepustnicy, indywidualną prędkość poszczególnych kół, kąt skrętu oraz stopień obrotu pojazdu.

W zależności od warunków układ ten może ograniczyć moc silnika i przyhamować pojedyncze koło w celu przywrócenia zamierzonego toru ruchu. System ten, działając płynnie i w sposób niemalże niezauważalny, znacząco podnosi bezpieczeństwo jazdy.

VSC (ang. Vehicle Stability Control)

System stabilizacji pojazdu w samochodach marki Toyota i Lexus. System uruchamiany automatycznie, jeśli wykryje poślizg powstały w wyniku nagłej zmiany kierunku jazdy na śliskiej nawierzchni. Jego działanie polega na regulowaniu siły hamowania i mocy silnika w celu zmniejszenia nadmiernego poślizgu bocznych opon. System przeciwdziała nadsterowności i podsterowności samochodu, odpowiednio uruchamiając hamulce poszczególnych kół.

VTEC (ang. Variable valve Timing and lift Electronic Control system)

System kontrolujący czas i skok zaworów w zależności od obrotów silnika, stopnia otwarcia przepustnicy w samochodach firmy Honda. Zastosowany po raz pierwszy w 1989 roku w japońskich wersjach Hondy Integry XSi i RSi.

VTG (ang. Variable Turbine Geometry)

Turbina o zmiennej geometrii. Turbo sprężarka w której kąt natarcia spalin w stosunku do łopatek jest regulowany zależnie od obciążenia silnika. Przez niektórych producentów stosowane jest także określenie VNT (ang. Variable Nozzle Turbine).

VVA (ang. Variable Valve Actuation)

Zmienne uruchamianie zaworów.

VVC (ang. Variable Valve Control)

System kontroli zmiennych faz rozrządu.

VVT (ang. Variable Valve Technologie)

Technologia zmiennych faz zaworów.

VVT-i (ang. Variable Valve Timing with intelligence)

Inteligentny system zmiennych faz rozrządu. System zastosowany w silnikach firmy Toyota od 1996 roku regulujący moment otwarcia zaworów dolotowych. Zastosowanie systemu powoduje wzrost elastyczności silnika i spadek zużycia paliwa

V6

Oznaczenie sześciocylindrowego silnika widlastego. W silnikach widlastych cylindry umieszczone są w dwóch rzędach, umieszczonych względem siebie o pewien kąt (60, 90, 120 stopni). Wszystkie cylindry napędzają jeden wał korbowy.

V8

Oznaczenie ośmiocylindrowego silnika widlastego. W silnikach widlastych cylindry umieszczone są w dwóch rzędach, umieszczonych względem siebie o pewien kąt (60, 90, 120 stopni). Wszystkie cylindry napędzają jeden wał korbowy.

W

WDS (ang. Worldwide Diagnostic System)

Ogólnoświatowy system diagnostyczny /Ford/.

WHIPS (ang. Whiplash Protection System)

System bezpieczeństwa biernego. Zastosowany po raz pierwszy przez Volvo. Minimalizuje obrażenia powstałe na skutek uderzenia z tyłu poprzez odpowiednie odkształcenie fotela oraz wysunięcie zagłówka do przodu.

WRC (ang. World Rally Car)

Oznaczenie kategorii samochodów opartych na bazie normalnych samochodów z licznymi usprawnieniami, biorące udział w najwyższej klasy rajdach samochodowych WRC (ang. World Rally Championship). Specyfikację pojazdów klasy WRC określa jest przez organizację FIA (fr. Fédération Internationale de l'Automobile).

Klasa WRC powstała w 1997 roku zastępując klasę A samochodów rajdowych. Od roku 2011 FIA wprowadziła nową specyfikację samochodów klasy WRC (m.in. ograniczając koszty) w celu zwiększenia liczby producentów biorących udział w rajdach.

WRC (ang. World Rally Championship)

Najwyższa kategoria rajdów samochodowych, w których biorą udział samochody klasy WRC (ang. World Rally Car). Rajdy WRC organizowane są przez organizację FIA (fr. Fédération Internationale de l'Automobile). Po cyklu kilkunastu wyścigów (co roku) przyznawane są tytuły Rajdowego Mistrza Świata Kierowców, Rajdowego Mistrza Świata Pilotów, Rajdowego Mistrza Świata Konstruktorów.

X

xDrive

System napędu na wszystkie cztery koła w samochodach BMW. Elektronicznie sterowane sprzęgło wielopłytkowe systemu rozdziela napęd pomiędzy osie przednią i tylną. Przy stabilnej jeździe z dobrą przyczepnością większy moment obrotowy dostarczany jest na oś tylną (ok. 60%). W przypadku zmiany przyczepności, poślizgu itd. siła napędowa na osie jest płynnie zmieniana, w zależności od warunków, zapewniając bezpieczeństwo i płynność jazdy.

Y

Z

ZeV (ang. Zero Emission Vehicle)

Pojazdy nieemitujące zanieczyszczeń (np. pojazdy elektryczne).

1

16v

Oznaczenie silnika 16-zaworowego, 4-cylindrowego (4 zawory na cylinder).

2

20HC

Typ układu rozrządu w silniku widlastym. Występują w nim dwa wałki rozrządu, po jednym dla każdej głowicy.

4

4ETS

Elektroniczny system kontroli napędu na cztery koła.

4MOTION

Określenie stosowane przez firmę Volkswagen określające rodzaj napędu na cztery koła. Umożliwia płynne przekazywanie momentu obrotowego pomiędzy osiami

4WD (ang. Four Wheel Drive)

Napęd na cztery koła ze stałym rozdziałem momentu obrotowego pomiędzy osie.

4WS (ang. Four Wheel Steering)

System czterech kół skrętnych daje możliwość sterowania wszystkimi kołami pojazdu, dzięki temu pojazd zachowuje się bardziej naturalnie przy skręceniu na łuku.

4X4 (cztery na cztery)

Popularne określenie napędu na cztery koła samochodu (na dwie osie).

8

8v

Oznaczenie silnika 8-zaworowego, 4-cylindrowego (po 2 zawory na cylinder).